ADOM diákmozgalom

Javaslat-csomag

2025

ADOM Diákmozgalom
diakmozgalom@gmail.com
adommozgalom.hu

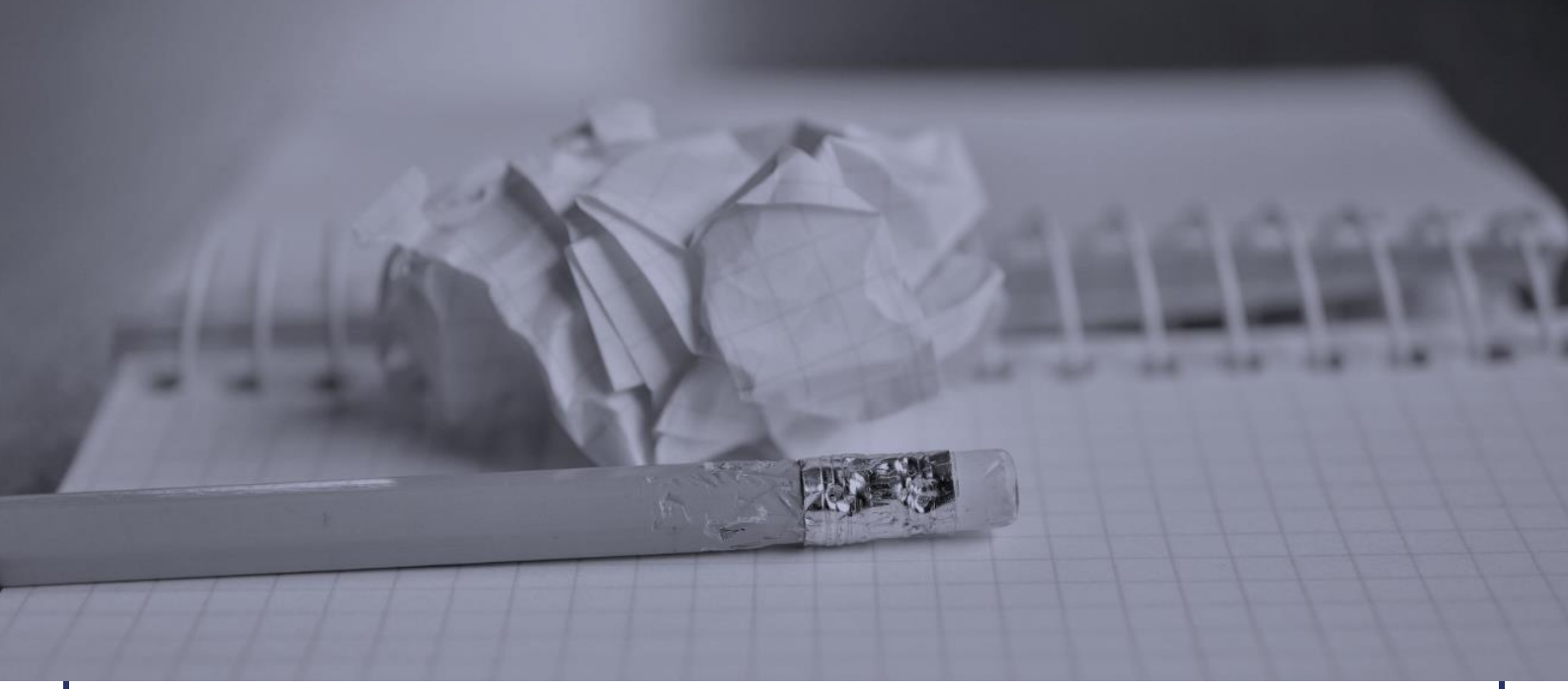

Előszó

Mozgalmunk elődje, a Független Diákparlament 2017-ben, 2018-ban majd 2019-ben olyan javaslatcsomagokat nyújtott be, melyek összesen többszáz releváns, közvetlenül a diáksá-gtól érkező **javaslatot** fogalmaztak meg a Kormány részére. 2025-ben második alkalommal jött létre az Alternatív Diákparlament, melyen az ország minden részéről érkező diákok képviselték saját, és társaik véleményét egy modernebb, szabadabb, diákközpontúbb oktatás reményében. Célunk, hogy folytassuk az FDP által elindított „hagyományokat", és konstruktív javaslatainkkal segítsük a Kormányzatot.

A javaslatcsomag **négy témakört** érint, melyet a diákság a Diákparlamenten egyenként több, mint egy órán keresztül tárgyalt. A felmerülő javaslatokat a résztvevőkből és szervezetünk tagjaiból álló kijelölt bizottságok megtárgyalták és rendszerezték.

Szívesen fogadjuk a Kormány véleményét, kérdéseit a lenti javaslatokkal csomagban, és bízunk a hatékony együttműködésben.

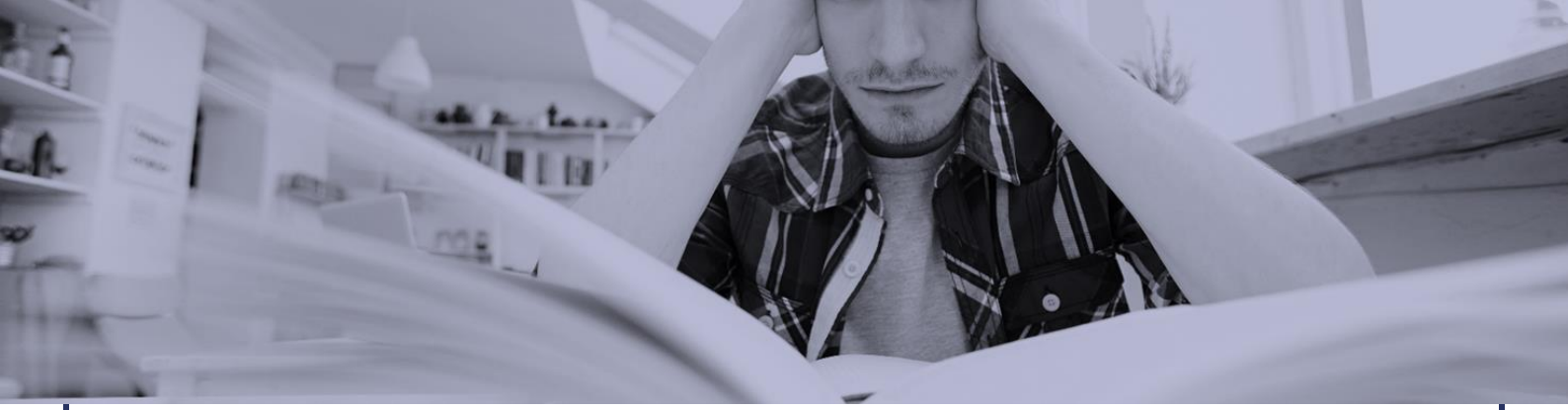

A diákok túlterheltsége

A magyar közoktatásban visszatérő témakör a tanulók leterheltsége: délutánig, esetenként kora-estig tartó tantermi óráik után még hátravannak az egyéb iskolával kapcsolatos teendők. A tanulók iskolai óráik után (mely egy első osztályos diák számára kb. 5-6, egy 11. évfolyamos gimnazista esetében napi kb. 7-10 tanóra) otthon házi feladatokat írnak, készülnek a közelgő számonkérésekre, sportedzésekre járnak (vagy több testnevelés-órán vesznek részt), így egy tizenéves diáknak alig marad ideje a pihenésre.

1. Csökkentsék a diákok otthoni feladatinak mennyiségét!

Javasoljuk, hogy a kiadható házifeladat-mennyiséget korlátozzák tanulónként **napi egy órára,** hogy a diákoknak az egyéb tevékenységek és feladatok mellett pihenésre és szórakozásra is jusson ideje – ez kiemelten fontos egy fejlődésben lévő gyermek, fiatal felnőtt esetében.

2. Adjanak ki központi szabályozást a napi óraszámok korlátozására vonatkozóan!

Jó gyakorlat a heti óraszámok korlátozása az iskolában, azonban sok iskolában problémát jelent ezek egyenletes elosztása. A diákok egyes esetekben akár napi 10 órát is eltölthetnek az iskolapadban, ami körülbelül reggel 8 órától délután 4 óráig – 8 órán át – tartó folyamatos figyelmet igényel. Javasoljuk, hogy a Kormány adjon központi ajánlást vagy szabályozást az iskoláknak a napi óraszám évfolyamonkénti maximálása kapcsán.

3. „Szakkörösítsék" a művészeti tantárgyakat!

A diákok gimnáziumi tanulmányaik során sokszor olyan órarendet kapnak, melyben a biológiaórát ének-zene, majd testnevelés követi. Mozgalmunk üdvözli a tanulók látókörét szélesítő, sokoldalú tantervet, de a diákok jövőjének szempontjából nem-esszenciális órák csökkentése érdekében javasoljuk, hogy tegyék kötelezően választhatóvá a művészeti tantárgyakat a középiskolák esetében!

4. Növeljék az iskolapszichológusok számát a köznevelésben!

A diákok túlterheltsége esetenként olyan pszichés tüneteket is kiválthat, melyek akár későbbi életükre is kihathatnak. Tudjuk, hogy a diákok idejének beosztása nehéz feladat, így kérjük, hogy kezeljék a problémából eredő „tüneteket" is: alkalmazzanak és képezzenek annyi iskolapszichológust, hogy minden diák akadálytalanul igénybe vehesse ezt a szolgáltatást!

Az oktatás modernizálása

A XXI. században a számítástechnika, az internet elterjedésével rendkívül fontos, hogy az oktatás lépést tartson a világgal. A diákokat meg kell tanítani a rendelkezésükre álló eszközök helyes használatára, ezt pedig csak modern, naprakész tananyaggal és fejlett iskolai környezettel lehet megtenni.

5. Korszerűsítsék a tantárgyakat és a tantervet!

A tankönyvek és tanmenetek reformja lehetővé tenné, hogy nagyobb hangsúlyt kapjanak a gyakorlati készségek, például az érveléstechnika, a problémamegoldás, a pénzügyi alapismeretek és a digitális írástudás. Az MI és az internet biztonságos használatának oktatása – például álhírek felismerése, hatékony keresési és kutatási módszerek elsajátítása – segítheti a diákokat abban, hogy tudatos médiafogyasztókká váljanak. A kötelező olvasmányok listájának bővítése kortárs irodalmi művekkel, valamint az irodalomórák interaktívabbá tétele (pl. színházlátogatás, drámapedagógiai elemek, könyvbemutatók készítése) kedvet hozhat a diákoknak a további művelődésre.

6. Építsék be a tanórákba az okoseszközök használatát! Gondolják újra a mobiltelefonok iskolai használatát korlátozó szabályozást!

A technológia oktatási célú használata nemcsak hatékonyabbá, hanem fenntarthatóbbá is teheti az oktatást. A telefonok, tabletek és laptopok ellenőrzött beépítése lehetővé tenné az online tankönyvekhez, interaktív tananyagokhoz és digitális jegyzetekhez való hozzáférést, ami nemcsak a tanulást segíti, hanem csökkentheti a tankönyvnyomtatásból adódó környezeti terhelést is. A tanárok által készített prezentációk, videók és jegyzetek megosztása segítheti a hiányzó diákokat a tananyag pótlásában, miközben a hagyományos „frontális oktatás” helyett interaktívabb tanítási formák is teret nyerhetnek.

7. Támogassák a szabadabb tankönyvválasztást!

A diákok és pedagógusok számára fontos, hogy ne csak egy-két államilag finanszírozott tankönyvből tanulhassanak. Az alternatív tankönyvek elérhetősége lehetővé tenné, hogy a tanárok az osztály igényeihez igazított tananyagból dolgozzanak, növelve az oktatás rugalmasságát. Ha egyes könyvek digitális verzióban is elérhetők lennének, az nemcsak a diákok táskájának súlyát csökkentené, hanem fenntarthatóbb megoldást is jelentene. Továbbá a kiegészítő tananyagok – például részletesebb magyarázatok, gyakorlófeladatok vagy szemléltető ábrák – szabad elérhetősége segíthetné a tanulási folyamatot, különösen azok számára, akik egyéni tempóban haladnak. Értjük, hogy a tankönyvek akkreditálása nehéz feladat, ezért kérjük, hogy támogassák az iskolákat az alternatív könyvek megvásárlásában, a tankönyvkiadókat pedig esetleges segítségnyújtással az érettségi követelményrendszerhez való alkalmazkodásban!

8. Modernizálják az iskolai infrastruktúrát!

A tantermek és iskolák korszerűsítése elengedhetetlen a diákok és tanárok kényelme, valamint az oktatás minősége szempontjából. A könyvtárak bővítése, ergonomikus székek és padok biztosítása, valamint pihenősarkok kialakítása segítheti a diákok hatékonyabb tanulását és mentális jóllétét. Az iskolai menzák reformja is fontos szempont: egészségesebb, táplálóbb ételek biztosítása hozzájárulhat a diákok fizikai és szellemi teljesítményéhez. Emellett az iskolai udvarok fejlesztése – például pihenőhely és sportolási lehetőség kialakítása - támogathatja a diákok szabadidős tevékenységeit és kikapcsolódását.

9. Az iskola neveljen az életre!

Az oktatásnak nemcsak a lexikális tudás átadásáról kell szólnia, hanem a való életben hasznos készségek fejlesztéséről is. Olyan tantárgyak vagy modulok bevezetése, mint a pénzügyi tudatosság (adózás, hitelfelvétel, megtakarítások kezelése), elsősegélynyújtás vagy a munkaerőpiaci alapismeretek (önéletrajzírás, interjútechnika), segíthet a diákoknak abban, hogy magabiztosabban lépjenek ki az iskolából a felnőtt életbe.

Értékelés az iskolában

A diákok túlterheltségével erős összefüggésben van az iskolai értékelés is. A számonkérések mennyisége és gyakorisága, a felvételi és érettségi előtti stresszhelyzet az egész családnak kihívás lehet. Örömmel láttuk, hogy a Belügyminisztérium visszavonta a kompetenciamérések osztályozására vonatkozó törekvéseit, hiszen ez egy egyenlőtlen, irreleváns értékelési mód lett volna.

10. Értékeljék szövegesen a kompetenciaméréseket!

Szervezetünk számára teljesen érthető volt a Kormány azon törekvése, hogy a kompetenciaméréseket valamilyen módon értékeljék. Javasoljuk, hogy ez történjen szöveges értékeléssel, mely értékelés a felvételibe (középiskolai vagy egyetemi) nem számít bele, emellett dolgozzák újra a TehetségKapu felületét, hogy a tesztek során a diákok gördülékenyebb, hibamentesebb felhasználói élményt kapjanak!

11. Dolgozzák ki a készségtárgyak szöveges értékelését!

A készségtárgyak mindenki számára szubjektívek: van, aki remekül rajzol, de nem tud a lábának használata nélkül felmászni a kötélre, és van olyan is, aki kiváló a labdajátékokban, de nehezére esik a kottaolvasás. Kérjük, hogy ezt figyelembe véve tegyék szövegessé a készségtárgyak (testnevelés, rajz, ének-zene, dráma és tánc, stb.) értékelését, és az értékelés ne számítson bele a felvételibe!

12. Javasolják az iskoláknak az órai munkák és projektfeladatok előtérbe helyezését a tudásfelmérő dolgozatokkal szemben!

A diákok tudását és lehetőségeit a 21. században sokkal inkább meghatározzák az internethasználati ismereteik és tájékozódási készségeik, mintsem a lexikális tananyag ismerete. Javasoljuk, hogy a Kormány hívja fel az iskolák figyelmét a projektfeladatok és az órai munka értékelésének fontosságára a tudásfelmérő tesztekkel szemben!

13. Árnyalják az értékelési rendszert!

A diákok teljesítményét jelenleg egy igazságtalan, aránytalan rendszerben értékelik, ahol a 3.51-es eredmény a nap végén ugyanannyit ér, mint egy 4.49-es teljesítmény. Javasoljuk, hogy vezessenek be százalékalapú, vagy több fokozatú (pl. 4-; 4; 4+) rendszert annak érdekében, hogy az iskolák a diákok teljesítményét szélesebb skálán értékelhessék!

Diákönkormányzatok, érdekképviselet

Az iskolai diákönkormányzatok a helyi diákérdek-képviselet legfontosabb részei. Működésük nem merül ki az iskolai programok szervezésében (bár ez is fontos feladat), céljuk az iskola minden diákjának képviselete, jogaik megvédése.

14. Támogassák anyagilag a diákönkormányzatok működését!

A tankerületek különítsenek el minden tanévben iskolánként egy meghatározott összeget, melyet az adott intézményekben működő diákönkormányzat hívhat le, illetve a diákönkormányzat által szervezett programok finanszírozására fordíthatnak.

15. Biztosítsanak lehetőséget az iskolai diákönkormányzatok pénzkezelésére!

Az iskolai diákönkormányzat a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus (DMSP) bevonásával nyithasson folyószámlát, melyen a testület az általa kezelt pénzösszeget tárolhatja! Tudjuk, hogy ez jelentős jogszabálymódosításokkal járhat, így nyitottak vagyunk alternatív ötletekre vagy készek vagyunk további javaslatokkal segíteni a Kormány munkáját.

16. Adjanak lehetőséget a diákönkormányzatoknak a pályázatokon!

Az iskolai diákönkormányzatok rendelkezzenek több lehetőséggel az állami vagy önkormányzati pályázatokon való részvételhez. Az iskolák számára biztosítsanak több szabadidős tevékenységgel összekötött pályázati lehetőséget.

17. Hozzanak létre olyan programokat, melyek egyszerre több iskolát is bevonnak a közösségépítésbe!

Fontos, hogy az iskolák diákjainak minél több lehetősége legyen megmutatni, miben a legjobbak. Ha több iskolát bevonó (szabadon választható) vetélkedőket, programokat szervezznek, azzal egy intézmény diáksága közösen dolgozhat egy célért, ez segít a tanulók közti kapcsolatok kiépítésében, fejlesztésében. Remek példa volt erre a „Millió lépés az iskoládért” program.

18. Az iskolai diákönkormányzatok részére biztosítsanak több, szabadon felhasználható munkanapot!

Javasoljuk, hogy az iskolai diákönkormányzatok tanévenként legalább három olyan munkanappal rendelkezzenek, melyeket csapatépítő programok megrendezésére fordíthatnak. Ez segít a diákság összekovácsolásában, és lehetőséget ad egy kis pihenésre, egy változatosabb iskolai életre.

19. Motiválják a diákönkormányzatok tagjait!

Javasoljuk, hogy a Kormány biztosítsa az iskolai diákönkormányzatok tagjai számára, hogy olyan központilag támogatott, oktatási intézményeken kívül megrendezett közös programokon (mozi, színházi előadás, sportrendezvény, állatpark, élményközpont, kulturális rendezvények) vehessenek részt, amelyek a diákönkormányzatok erősebb, szorosabb közösségének létrejöttét támogatják – így pedig a DÖK működési légkörének minőségét nagymértékben javítanák. Ezek az események lehetőség szerint a tanórákon kívül, délután vagy munkaszüneti napokon kerüljenek megrendezésre.

20. Adjanak széleskörűbb jogokat a diákönkormányzatoknak!

Javasoljuk, hogy a diákságot érintő változásokkal (pl. intézményvezetői pályázat, házirendmódosítás, stb.) kapcsolatos döntésekbe vonják be a diákönkormányzatot is úgy, hogy a diákok képviselője a döntés meghozatalakor szavazati joggal rendelkezzen.

Köszönjük, hogy meghallgatnak!

Alternatív Diákparlament 2025

Felelős szerkesztő: Bozai Ákos
bozai.akos@adommozgalom.hu

További szerkesztők: Gyurmánczi Milán
Matheidesz Ármin
Pintér Liza
Zemen Dorottya

Fényképek: Erőss Enikő
Freepik | College learner
Freepik | Children having TE. class
Freepik | Young blonde student writing

ADOM diákmozgalom